

Попова Л.В.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів і кредиту*

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Popova Liubov

*PhD (Economics), Associate Professor,
Associate Professor of Department of Finance and Credit
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University*

ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Анотація. Сьогодні ринок страхових послуг розвивається в умовах війни, економічної нестабільності, посилення регуляторних вимог до діяльності учасників ринку та впровадження цифрових технологій у бізнес-процеси практично всіх суб'єктів господарювання. У роботі досліджено траєкторію розвитку ринку страхових послуг в умовах економічної нестабільності, проаналізовано динаміку основних показників за 2013-2023 роки та визначено біфуркаційні точки розвитку; обґрунтовано основні чинники впливу на розвиток ринку страхових послуг на основі PESTEL – аналізу та окреслено подальші шляхи розвитку в сучасних умовах економічної нестабільності та цифрової трансформації. Акцентовано увагу на необхідності врахування основних чинників впливу, що сприятиме активному впровадженню передових цифрових технологій, приведення діяльності учасників ринку у відповідність до нових законодавчих вимог з метою переходу на якісно новий рівень розвитку ринку страхових послуг та прискорення його євроінтеграційних процесів.

Ключові слова: ринок страхових послуг, страхування, біфуркаційні точки, PESTEL-аналіз, фактори впливу.

Вступ та постановка проблеми. В умовах постійного розвитку світової економіки та глобальної фінансової системи зростає значення страхової системи та її основної складової – ринку страхових послуг. По-перше, у світовій практиці система страхування є одним з найбільших джерел інвестицій в економіку через формування певних фондів та перерозподіл коштів суб'єктів господарювання. По-друге, страхування є однією з основних форм управління ризиками, яка має комплексний характер і тенденцію до зростання в сучасній економіці. Крім того, забезпечення захисту майнових інтересів страхувальника створює процес безперервного відтворення, що сприяє забезпеченню економічної та фінансової стабільності. Досвід розвинених країн свідчить, що роль страхування в ефективному вирішенні соціально-економічних проблем зростає.

Система страхування оцінюється в кожній країні на основі реальних страхових премій та темпів зростання премій страхових компаній від продажу полісів. Іншим важливим показником світового ринку є частка страхових премій у ВВП країни. Розвиток ринку страхових послуг України відбувається у нелегкий період воєнних дій та посилення вимог до діяльності учасників ринку. Тому дослідження основних напрямів подальшого розвитку ринку страхових послуг, як одного з найпотужніших засобів захисту суб'єктів господарювання від різноманітних ризиків в сучасних умовах господарювання та поступової євроінтеграції є надзвичайно актуальним.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналізу розвитку ринку страхових послуг

присвячено багато наукових праць вітчизняних та зарубіжних науковців. Серед найбільш актуальних питань є дослідження тенденцій, факторів впливу, проблем та перспектив розвитку ринку страхових послуг в сучасних умовах цифрової економіки, умовах війни та економічної нестабільності. Особливої уваги заслуговують дослідження Клапківа Ю.М. [1], Ніколаєвої А. [2], Длугопольського О.В. [3], Волкової В.В. [4], Житар М.О. [5], Марини А.С. [6], Дем'янчук М.А., Кортіс Д., Барбари К. [7] та ін. Але швидкоплинні умови розвитку ринку страхових послуг, поява нових можливостей, проблем та ризиків, стрімкий розвиток цифрових технологій зумовлюють подальші дослідження даного сегменту. У статті набули подальшого дослідження питання траєкторії розвитку ринку. Основні чинники впливу знайшли своє відображення в сформованій таблиці PESTEL-аналізу.

Мета статті: дослідити траєкторію розвитку ринку страхових послуг за останні 10 років в умовах економічної нестабільності, посилення вимог до діяльності основних учасників ринку. Обґрунтувати основні чинники впливу на розвиток ринку страхових послуг на основі PESTEL-аналізу та окреслити подальші шляхи розвитку з метою євроінтеграції ринку страхових послуг та зростання рівня конкурентоздатності та якості надання послуг.

Результати дослідження. Аналіз розвитку ринку страхових послуг дозволяє виявити загальні тенденції та окреслити пріоритетні напрями. Розвиток ринку страхових послуг дозволяє оцінити ефективність функціонування страхової системи

загалом. Водночас, важливим є аналіз кількісних та якісних показників розвитку та оцінка факторів впливу. Ринок страхових послуг України оцінюється за низкою кількісних та якісних показників, найважливішими з яких є: обсяг страхових премій, зібраних страховими компаніями; страхові виплати; кількість страхових компаній, що працюють на ринку; розмір активів та рівень проникнення страхування.

Сучасна система страхування в останні роки демонструє ознаки розвитку. Аналіз ключових показників ринку свідчить про поступове підвищення ділової активності, збільшення обсягів страхових премій, підвищення рівня капіталізації страхових компаній та посилення регуляторних вимог.

Тим не менш, існує низка факторів, врахування яких прискорить розвиток ринку страхових послуг. Ринок є складною системою, складові якого, взаємодіючи між собою, мають значний вплив на економічні результати. Системно-синергетичний підхід передбачає, що ринок є складною динамічною системою, що складається з підсистем (ресурси, зв'язки, маркетинг тощо), які взаємодіють та впливають на економічні результати. Розвиток економічної системи, ринку страхових послуг, відбувається двома шляхами – еволюційним і революційним. У еволюційній фазі зміни відбуваються поступово, а коли економічні параметри досягають певного рівня, то навіть незначні зміни можуть призвести до різкого переходу до нової фази, що є точкою біфуркації – моментом, коли можливі варіанти розвитку розгалужуються. Точки біфуркації визначають два типи руху: коливання навколо рівноваги або наближення до біфуркації [8, с. 112].

Розглянемо сучасні тенденції розвитку ринку страхових послуг та на основі розрахунку темпів приросту валових страхових премій побудуємо біфуркаційні точки розвитку ринку за останні 10 років.

Виходячи з статистичних даних, рівень проникнення страхування станом на 2023 рік склав 0,72%, роком раніше – 0,765 і така тенденція має спадний характер. У 2013 році цей показник становив 2,03% і після 2020 року менше 1%. Поряд з цим, розглянемо основні показники розвитку ринку страхових

послуг. Для початку проаналізуємо динаміку валових страхових премій та графічно відобразимо біфуркаційні точки розвитку ринку страхових послуг (рис. 1).

У 2014 році порівняно з 2013 роком страхові премії зменшилися на 6,61%. Як бачимо, валові страхові премії, починаючи з 2014 року (26767,3 млн грн) зростали до 2019 року, досягнувши 53001,2 млн грн. У 2020 році страхові премії зменшилися на 14,75% порівняно з попереднім роком і склали 45184,9 млн грн. У 2021 році відбувся ріст страхових премій на 10% порівняно з попереднім роком, а вже у 2022 році спад на 20,21%. Страхові премії у 2023 році склали 47015 млн грн і зросли на 18,54% [9]. Розглядаючи рис.1 бачимо, що за аналізований період було три роки, коли відбувся суттєвий спад. Ці три роки і є біфуркаційними точками розвитку аналізованого ринку. Перша біфуркаційна точка – 2014 рік (спад -6,61). 2014 рік характеризувався загостренням відносин з росією, внаслідок чого частина території країни була окупована, початок АТО, політична криза в країні, нестабільність валютного курсу, зниження платоспроможного попиту населення, як наслідок втрата частини страхового ринку, застарілість цілого ряду страхових послуг, зменшення кількості страхових компаній та ін. Наступна точка біфуркації спостерігається у 2020 році, що була спровокована пандемією Ковід-19. Зменшення страхових премій у цей період в першу чергу відбувся через значне скорочення продажів таких найбільш популярних страхових послуг як «Зелена карта», медичне страхування в тому числі туристів. Після 2020 року відбувається зростання ринку страхових послуг і наступна точка біфуркації спостерігається у 2022 році (-20,21%), яка зумовлена початком повномасштабного вторгнення, воєнні дії на території України, міграція, хаос в суспільстві, втрата значної частини страхового ринку та ін.

2024 рік став роком суттєвих змін на страховому ринку, спричинені початком дії нового закону «Про страхування», насамперед, та низкою різних інших нововведень у страховому законодавстві. Слід

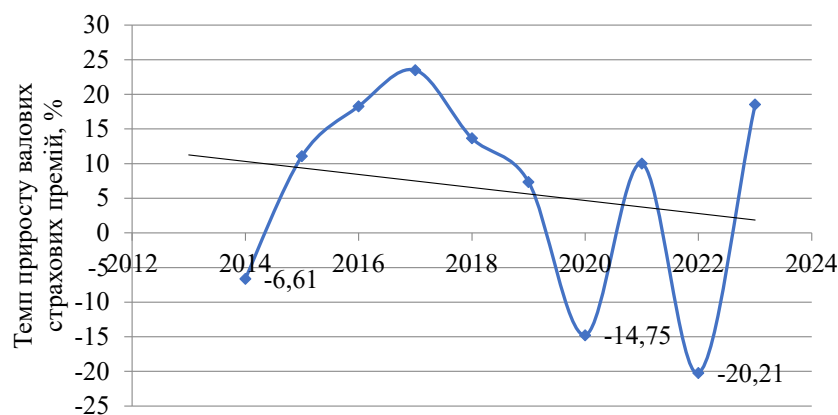

Рис. 1. Біфуркаційні точки розвитку ринку страхових послуг

Джерело: складено на основі [9]

відмітити, що зміни почалися ще в 2020 році, коли з прийняттям Закону України «Про спліт» функції регулювання за ринком страхування перейшли до Національного банку України. Насправді ринок зараз знаходиться в стадії трансформації. По-перше, Національний банк значно посилив вимоги до капіталізації страховиків та їх прозорості. Через це багато компаній, які не виконували ці вимоги, покинули ринок. По-друге, регулятор вже вивів кілька великих компаній через їх зв'язки з російським капіталом. У результаті кількість страховиків скоротилася до 101 за підсумками 2023 року. Якщо розглянути статистику то починаючи з 2013 року кількість страховиків значними темпами скорочувалась: з 407 у 2013 році до 210 у 2020 році і за період 2020–2023 років скоротилась кількість компаній майже вдвічі. Значна частина страхових компаній, що була виведена з ринку за період 2021–2023 років була неактивною, більша половина з них працювала лише в сфері корпоративного страхування і на перестраховому ринку. Така динаміка, з одного боку, сприяє очищенню ринку, а з іншого – його перерозподілу. Економісти вважають, що цей процес буде продовжуватися й надалі. Слід відмітити, що станом на перше півріччя 2024 року кількість страховиків зменшилась до 90 компаній [10].

Поряд з дослідженням динаміки кількості страховиків та обсягів валових страхових премій, важливим показником, що характеризує капіталізацію страхового ринку в цілому є обсяг активів страхових компаній. Активи страховиків станом на 2023 рік склали 74335 млн грн і порівняно з 2022 роком збільшилися на 5,5%. Починаючи з 2016 року розмір активів постійно зростає: з 56075,6 млн грн у 2016 році до 74335 млн грн у 2023 році. Розглянемо співвідношення між обсягами активів, валовими страховими преміями і кількістю страхових компаній на рис. 2.

Отже, можемо спостерігати те, що обсяг активів та валових страхових премій не залежить від

кількості страхових компаній і навпаки. Кількість страховиків на протязі досліджуваного періоду зменшується, страхові премії з 2023 року почали зростати і вони більш чутливі до розвитку економіки країни, впливу зовнішніх чинників, а обсяг активів починаючи з 2018 року поступово збільшується. В цілому слід зазначити, що сума активів на 1 страхову компанію у 2013 році становила 163,11 млн грн, а в 2023 році 736 млн грн, що в 4,5 разів більше. Це свідчить як про те, що на ринку залишаються фінансово міцні страховики, а також і про зростання їх капіталізації, що в сучасних умовах розвитку ринку безперечно є позитивним.

Безперечно на обсяг страхових премій значний вплив має і кількість укладених договорів страхування. Згідно звітних даних [9] починаючи з 2016 року кількість укладених договорів страхування (за виключенням договорів за обов'язковим страхуванням від нещасних випадків на транспорті) зростала з 61272,8 тис. од. до 94821 тис. од. у 2023 році. Така позитивна динаміка мала позитивний вплив на зростання страхових платежів загалом. Щодо дослідження динаміки страхових виплат то у 2023 році вони склали 16867,3 млн грн і зросли порівняно з 2022 роком майже на 30%. У 2022 році як і страхові премії зменшилися майже на 20% так і відбулося суттєве зменшення виплат на 28%, рівень страхових виплат теж знизився до 32,8%. За аналізований період, починаючи з 2013 до 2021 року, виплати поступово зростали, зростав і рівень страхових виплат, який у 2021 році склав 36,1%. Простежуючи динаміку розвитку ринку страхових послуг у 2024 році, слід відмітити поступовий ріст страхових премій та виплат, а також активів страховиків [10].

Страхування є важливою ланкою світової економіки, що забезпечує захист фізичних та юридичних осіб від несприятливих подій. Сьогодні ринок страхових послуг розвивається в складних умовах, умовах постійного динамічного розвитку, в умовах

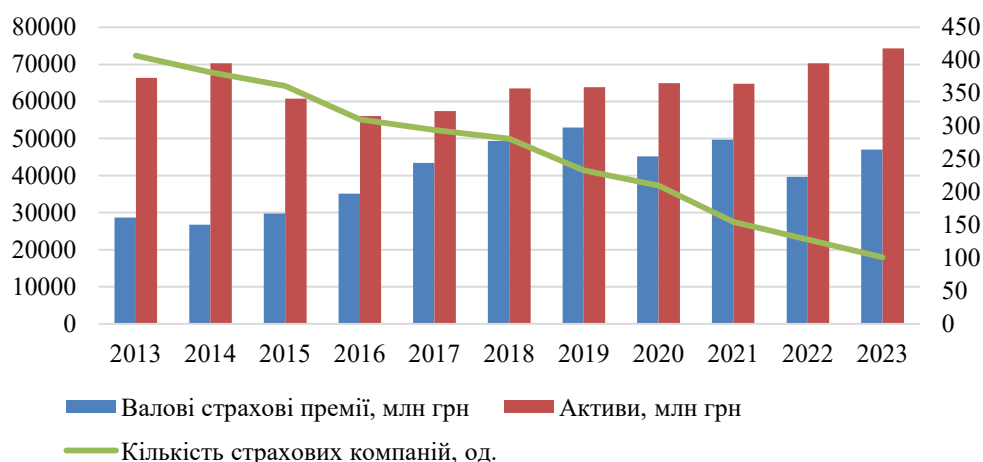

Рис. 2. Динаміка обсягів активів, страхових премій та кількості страхових компаній на ринку за 2013–2023 роки

Джерело: складено на основі [9]

постійних викликів та можливостей. В контексті оцінки проблем та перспектив розвитку ринку страхових послуг використаємо метод PESTEL-аналізу, який є розширеною двома чинниками версією PEST-аналізу. В подальшому результати PESTEL-аналізу стають основою для формування матриці SWOT-аналізу, де визначаються потенційні можливості розвитку ринку. PESTEL-аналіз, спрямований на оцінку політичного середовища, що допоможе визначити можливі зміни в законодавстві, геополітичній ситуації, які можуть вплинути на ринок в цілому і діяльність та ризики страхових компаній. Політичний вплив формує майбутнє страхового ринку. Регулятор регулює ринок страхових послуг, щоб захистити споживачів та сприяти чесній конкуренції [11]. Аналіз економічних тенденцій допоможе зрозуміти вплив економічних факторів на фінансову стабільність та ризики. Економічні фактори такі як рівень інфляції, процентні ставки, податкова політика, зміни в обсягах ВВП справляють значний вплив на потенціал росту ринку страхових послуг. Врахування соціальних тенденцій дозволить адаптувати стратегію розвитку до змін у споживчих вподобаннях та поведінці клієнтів. Одним із важливих факторів є демографічні зміни, які включають старіння населення та змінні потреби у страхових послугах пов'язані з розвитком цифровізації. Оцінка технологічних інновацій допоможе виявити можливості для вдосконалення бізнес-процесів у страхуванні з метою зниження ризиків. Сьогодні системи штучного інтелекту точніше аналізують дані клієнтів та ризики. Появилась можливість обробки страхових претензій в режимі реального часу [7]. Інноваційні технології (телематика, інтернет речей) дають можливість посилення індивідуального підходу до кожного клієнта. Такі технології поряд із позитивним впливом на розвиток ринку страхових послуг несуть і значні проблеми пов'язані з появою кіберризиків,

порушення конфіденційності інформації. З розвитком мобільних додатків страховики використовують цифрові канали взаємодії з клієнтами. Аналіз екологічних чинників допоможе зрозуміти важливість кліматичних змін та їх вплив на розвиток страхового бізнесу в цілому. Адже страховий ринок несе фінансовий тягар наслідків кліматичних змін внаслідок потепління, зростання стихійних лих. Важливим є інтеграція принципів ESG в діяльність страхових компаній. Дослідження юридичних чинників дасть можливість простежити зміни в нормативно-правових документах, які мають прямий чи безпосередній вплив на ринок страхових послуг (табл. 1).

Таким чином, проведений аналіз показує, що політична та економічна нестабільність створюють ризики для ринку страхових послуг. Війна, економічні ризики, соціальні чинники впливають на платоспроможний попит населення. Сьогодні страховим компаніям потрібно адаптуватися до нових змін у страховому законодавстві, розробляти страхові продукти, враховуючи фінансові можливості населення, активно використовувати існуючі і запроваджувати нові цифрові технології у страхуванні не лише на етапах оцінки ризиків, роботи з потенційними клієнтами, а й на етапі врегулювання претензій, інвестувати в InsureTech. PESTEL-аналіз є основою для виявлення загроз у зовнішньому середовищі, як правило проводять перед побудовою матриці SWOT-аналізу, що в подальшому сприятиме формуванню кращої стратегії розвитку ринку.

Висновки. Таким чином, ринок страхових послуг сьогодні розвивається в умовах економічної нестабільності та швидкозмінному економічному цифровому середовищі. Нові вигоди до фінансової діяльності учасників ринку, посилення вимог регулятора, цілий ряд законодавчих змін, нові виклики та ризики на ринку зумовлені швидким розвитком цифрових технологій та воєнною ситуацією

Таблиця 1

PESTEL-аналіз ринку страхових послуг України

<i>Політичні фактори</i>	<i>Економічні фактори</i>
– політична ситуація в країні; – геополітична ситуація; – політичні реформи.	– рівень інфляції; – рівень процентних ставок; – податкова політика; – зміна ВВП; – невизначеності на фондовому ринку; – зміна курсу національної валюти; – рівень платоспроможного попиту населення.
<i>Соціальні фактори</i>	<i>Технологічні фактори</i>
– демографічні зміни в суспільстві; – зміна соціокультурних тенденцій; – зростання рівня фінансової грамотності; – широке використання інтернет-технологій.	– широке використання штучного інтелекту; – розвиток мобільних додатків; – розвиток цифрових каналів продажу страхових послуг; – широке використання інноваційних технологій (телематика).
<i>Екологічні фактори</i>	<i>Юридичні фактори</i>
– кліматичні зміни, що призводять до зростання негативних наслідків для довкілля, що мають вплив на зростання страхових збитків; – інтеграція принципів ESG в діяльність страхових компаній.	– зміни в страховій нормативно-правовій базі; – зміни в інших нормативно-правових документах (трудове право, право інтелектуальної власності, податкове законодавство).

в країні – середовище, в якому вітчизняний ринок страхових послуг розвивається і демонструє позитивну тенденцію.

У сучасних умовах без передових платформ, технологій, інституційного та інфраструктурного середовища, динамічний розвиток ринку навряд чи відбудеться. Процес цифровізації економіки має значний вплив на діяльність основних учасників ринку. Впровадження нових цифрових продуктів, приведення діяльності до нових законодавчих умов призведе до значного зростання і розвитку страхування в цілому.

Незважаючи на те, що ресурсний потенціал економіки відіграє провідну роль у формуванні

фінансово-економічного потенціалу ринку страхових послуг, інституційні зміни мають значний вплив не тільки на його формування, але й на його реалізацію. Слід зазначити, що ці зміни відкриють нові можливості для розвитку, збільшуватимуть існуючі можливості, але водночас призводитимуть до появи нових ризиків.

Дослідження динаміки розвитку ринку страхових послуг, врахування зовнішніх чинників впливу сприятиме вдосконаленню системи страхування в країні та механізму її реалізації, а також реалізації завдань, визначених у стратегію розвитку фінансового ринку в цілому.

Список використаних джерел:

1. Клапків Ю.М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 568 с.
2. Николаева А. The insurance services market in Ukraine: problems and determinants of development in the conditions of digitization of the economy. *Економічний форум* 2/2023. URL: https://e-forum.com.ua/web/uploads/pdf/EF_%E2%84%962_2023_Nikolaeva.pdf
3. Длугопольський О.В., Хропонюк Д.О. Сучасні проблеми та перспективи розвитку страхового ринку України. *Innovation and Sustainability*. 2023. № 1. С. 118–126.
4. Мельник В.Є., Волкова В.В. Функціонування страхового ринку України: нові виклики та загрози. *Галицький економічний вісник*. Тернопіль : ТНТУ, 2023. Том 84. № 5. С. 71–80.
5. Житар М.О. Тенденції розвитку страхового ринку України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. Випуск №61. 2024 DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-24>
6. Марина, А., & Пеценко, М. Страховий ринок України в умовах війни. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. № 5 (05). С. 44–51. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.5-7>
7. Barbara C., Cortis D., Perotti R., Sammut C., Vella A. (2017) The European insurance industry: A PEST analysis. *International Journal of Financial Studies*, 5 (2).14. DOI: <https://doi.org/10.3390/ijfs5020014> (дата звернення: 29.01.2025).
8. Черняк О. І., Захарченко П. В., Клебанова Т. С. Теорія хаосу в економіці : підруч. Бердянськ : Видавець Ткачук О. В., 2014. 244 с.
9. Показники діяльності страхових компаній. Наглядова статистика. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist#6> (дата звернення: 24.02.2025).
10. Огляд небанківського фінансового сектору, Вересень 2024. URL: [file:///C:/Users/user/Downloads/file00758%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/file00758%20(2).pdf) (дата звернення: 12.02.2025).
11. PESTEL analysis of insurance industry. URL:<https://freepestelanalysis.com/pestel-analysis-of-insurance-industry> (дата звернення: 14.02.2025).

References:

1. Klapkiv, Yu.M. (2020). Rynok strakhovykh poslugh: konceptualnyi zasady, tekhnichni innovacii ta perspektyvy rozvytku [The insurance services market: conceptual foundations, technical innovations and development prospects]: monohrafiya. Ternopilj : TNEU. 568 s. [in Ukrainian]
2. Nikolaieva A. (2023) The insurance services market in Ukraine: problems and determinants of development in the conditions of digitization of the economy. *Ekonomichnyy forum – Economic forum*. Vol.2 Available at: https://e-forum.com.ua/web/uploads/pdf/EF_%E2%84%962_2023_Nikolaieva.pdf (accessed January 24, 2025).
3. Dluhopolskyi O.V., Khroponiuk D.O.(2023) Suchasni problemy ta perspektyvy rozvytku strakhovoho rynku Ukrayiny [Current problems and prospects of the Ukrainian insurance market]. *Innovation and Sustainability*. Vol. 1, pp. 118–126.
4. Melnyk V.Ye., Volkova V.V. Funktsionuvannya strakhovoho rynku Ukrayiny: novi vyklyky ta zahrozy [The functioning of the insurance market of Ukraine: new challenges and threats]. *Halyskyi ekonomichnyy visnyk. Ternopil: TNTU – Galician Economic Herald. Ternopil: TNTU*. Tom 84. Vol 5. pp. 71–80.
5. Zhytar M.O. (2024) Tendentsiyi rozvytku strakhovoho rynku Ukrayiny v umovakh voyennogo stanu [Trends in the development of the insurance market of Ukraine under martial law]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and society*. Vol. 61. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-24>
6. Myrina, A., & Petsenko, M. (2023). Strakhovyi rynek Ukrayiny v umovakh viyny [The insurance market of Ukraine in the conditions of war]. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka-Digital economy and economic security*. Vol. 5 (05), pp. 44–51. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.5-7>
7. Barbara C., Cortis D., Perotti R., Sammut C., Vella A. (2017) The European insurance industry: A PEST analysis. *International Journal of Financial Studies*, Vol. 5 (2), pp.14. DOI: <https://doi.org/10.3390/ijfs5020014> (accessed January 29, 2025).

8. Chernyak O. I., Zakharchenko P. V., Klebanova T. S. (2014) *Teoriya khaosu v ekonomitsi: pidruch.* [Theory of chaos in economics: a textbook]. Berdyansk: Vydavets Tkachuk O. V., 244 p. (in Ukrainian)
9. Pokaznyky diyal'nosti strakhovykh kompaniy. Nahlyadova statystyka. Natsional'nyy bank Ukrayiny [Performance indicators of insurance companies. Supervisory statistics. National Bank of Ukraine]. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist#6> (accessed February 24, 2025).
10. Ohliad nebankivs'koho finansovoho sektoru, Veresen' 2024 [Review of the non-banking financial sector, September 2024]. Available at: [file:///C:/Users/user/Downloads/file00758%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/file00758%20(3).pdf) (accessed February 12, 2025).
11. PESTEL analysis of insurance industry. Available at: <https://freepestelanalysis.com/pestel-analysis-of-insurance-industry> (accessed February 14, 2025).

THE TRAJECTORY OF THE INSURANCE MARKET DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF ECONOMIC INSTABILITY

Summary. Today, the insurance services market is developing in the context of war, economic instability, toughening regulatory requirements for market participants and the introduction of digital technologies into the production processes of almost all business entities. Ensuring the gradual growth of the insurance market in an unstable environment is one of the most important tasks for economic development. To study the trajectory of the insurance services market development in the context of economic instability and toughening requirements for the activities of the main market participants. To substantiate the main factors of influence on the development of the insurance services market based on PESTEL-analysis and further ways of development with a view to its integration into the European space. The scientific and information base of the study is the scientific works of domestic and foreign scientists, statistical information. In order to carry out a detailed analysis of the development of the insurance services market, the methods of analysis, synthesis, generalisation, grouping, and system-synergistic analysis were used. The paper examines the trend of development of the insurance services market in the current conditions of digitalisation of the economy, analyses the dynamics for 2013-2023 and identifies bifurcation points of development using the concept of bifurcation. The main indicators of development are studied and the factors that led to negative bifurcation fluctuations during the analysed period are identified. Using the PESTEL method of analysing the insurance services market, the political, economic, social, technological, environmental and legal factors of influence on the market are allocated. The author focuses on the need to take into account the main factors of influence that will facilitate the active implementation of advanced digital technologies, bringing the activities of market participants in line with new legislative requirements in order to move to a qualitatively new level of development of the insurance services market and accelerate its European integration processes.

Keywords: insurance services market, insurance, bifurcation points, PESTEL-analysis, factors of influence.